

Vlaams
Parlement

stuk **641** (2009-2010) – Nr. 3
ingediend op 14 oktober 2010 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

betreffende de private arbeidsbemiddeling

Hoorzittingen

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie
uitgebracht door de heer Jan Laurys

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Helga Stevens;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
mevrouw Fientje Moerman, de heer Herman Schueremans;
de dames Kathleen Deckx, Mia De Vits;
de dames Vera Celis, Lies Jans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Stukken in het dossier:

641 (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

I. Hoorzitting van 6 oktober 2010	4
1. SERV.....	4
2. Federgon	5
3. ABVV en ACV	7
4. Vragen van de leden.....	9
II. Hoorzitting van 12 oktober 2010	13
Gebruikte afkortingen	19

In het kader van de bespreking van dit ontwerp van decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling organiseerde de Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie twee hoorzittingen.

Op de eerste hoorzitting op 6 oktober 2010 kwamen de SERV, de sectorfederatie Federgon en de vakbonden aan bod. Op de tweede hoorzitting op 12 oktober werd de heer Dirk Van Vlem, secretaris van de Commissie Private Arbeidsbemiddeling gehoord.

I. HOORZITTING VAN 6 OKTOBER 2010

1. SERV

De heer Pieter Kerremans, administrateur-generaal: De SERV heeft een adviescommissie die alle aspecten private arbeidsbemiddeling behandelt. De SERV heeft al in september 2009 unaniem advies uitgebracht aan het beleid over de aanpassingen in de regelgeving nodig om de Dienstenrichtlijn uit te voeren. Aan dat advies is heel wat overleg vooraf gegaan. Over het ontwerp dat nu voorligt, heeft de SERV ook een unaniem advies uitgebracht. Het wezenlijk element van het advies 2009, herhaald in het advies 2010, is dat de erkenningsregeling serieus moeten worden aangepast. De sociale partners pleiten ervoor om de regeling voor de arbeidsbemiddelingpraktijken, met uitzondering van de uitzendactiviteiten, te vervangen door een registratieregeling.

Het ontwerp van decreet volgt dat voorstel niet. De minister heeft een omstandig antwoord aan de Raad bezorgd waarin hij verklaart waarom een aantal voorstellen niet werden gevolgd. De Raad heeft kennis genomen van de aanpak van het ontwerp om het gemeenschappelijke doel te bereiken, namelijk zicht krijgen op de activiteiten van alle bureaus die in Vlaanderen arbeidsbemiddelingsdiensten aanbieden. De andere aanpak komt erop neer dat gebruik zal worden gemaakt van alle gegevensbronnen om zicht te krijgen op de activiteiten van de bureaus. De SERV blijft desalniettemin voorstander van de registratieplicht. De Raad is van oordeel dat de verplichting tot registratie wel degelijk compatibel is met de Europese regelgeving omdat de bescherming van de rechten van de werkzoekende beoogd wordt. Die bescherming is volgens de SERV van openbare orde, een van de gronden die volgens artikel 16 van de Dienstenrichtlijn kan worden ingeroepen om bepaalde beperkte verplichtingen op te leggen. Overigens is in Wallonië dergelijke registratieverplichting ingevoerd.

De Raad neemt akte van het voorstel om het doel te bereiken door gegevens te putten uit bestaande bronnen zoals RSZ en belastingen. Hij stelt in zijn advies voor een studie te maken van de mogelijkheden van dat systeem. Dergelijke studie kan er op korte termijn komen zodat ze nog voor de verdere behandeling van het ontwerp door de sociale partners kan worden besproken. De SERV heeft dan wel akte genomen van de reactie van minister Muyters, waarin ook aangekondigd wordt dat het contact met de federale overheid in verband met de benutting van gegevensbronnen wordt gestart. Het is niet de gewoonte van de Raad om op dergelijke ministeriële reactie uitgebreid te reageren. Zolang er geen formele adviesvragen gesteld worden, blijft de Raad bij zijn oorspronkelijke standpunten die in consensus zijn uitgebracht.

Een ander belangrijk element is dat de Raad van mening is dat een aantal administratieve verplichtingen dat door de regelgeving (artikel 5) aan de bureaus andere dan de uitzendbureaus wordt opgelegd, indruist tegen de Dienstenrichtlijn. De Raad is het ermee eens dat de bedoelde bureaus de wezenlijke wetgeving inzake non-discriminatie en de bescherming van de privacy moeten naleven maar is van oordeel dat sommige administratieve verplichtingen niet passen in het kader van de Dienstenrichtlijn, zoals onder meer de verplichting tot het onderschrijven van een gedragscode en de deskundigheidsvereisten enzovoort.

De Raad kant zich in zijn advies tegen de verplichting voor de bemiddelingsbureaus tot het afsluiten van een verzekering tegen financieel onvermogen. De regelgeving arbeidsbemiddeling heeft in essentie tot doel, conform IAO-verdrag 181, de rechten van werkzoekenden te beschermen. Het beschermen van gebruikers van diensten tegen financieel onvermogen van arbeidsbureaus moet volgens de Raad niet door dit ontwerp worden geregeld. Bovendien zal Europa de verplichting allicht als disproportioneel beoordelen.

In het advies heeft de SERV ook voorgesteld om, in geval er overtredingen zijn vastgesteld in hoofde van bestuurders of zaakvoerders van bemiddelingsbureaus, na te gaan of er een duidelijke intentie tot frauderen was. Hierbij zou de bewijslast bij het bureau zelf worden gelegd. Ook dit voorstel wordt niet overgenomen.

Een laatste aspect van het SERV-advies betreft de bepaling in het ontwerp over het overlegplatform private arbeidsmarkt bemiddeling, zoals het werd geconcipieerd in het decreet van 1999. De samenwerking op diverse terreinen is dusdanig dat het platform niet langer nodig is.

2. Federgon

De heer Herwig Muyldermans, algemeen directeur: Federgon is de federatie van HR-dienstverleners, waartoe onder andere de uitzendsector, de outplacementsector en de sector van wervings- en selectiebedrijven behoren, naast opleidings- en dienstenchequebedrijven.

Het ontwerp is een gevolg van de Dienstenrichtlijn die het vrij verkeer van diensten in Europa moet waarborgen. De private arbeidsbemiddelaars spelen een cruciale rol bij de organisatie van de arbeidsmarkt. De tijd dat de organisatie van de arbeidsmarkt het juridische monopolie was van de publieke arbeidsbemiddelaar ligt ver achter ons. Om te komen tot een optimalisatie van de werking van de arbeidsmarkt is er behoefte aan dynamische, innovatieve, kwaliteitsgerichte en professionele arbeidsbemiddelaars die er samen met de overheid moeten voor zorgen dat werkzoekenden bedrijven vinden en bedrijven werkzoekenden.

Uit de sociale richtsnoeren van Europa 2020 blijkt dat deze bedrijven een cruciale rol vervullen en nog meer zullen vervullen om deze objectieven te bereiken. Richtsnoer 7 wil de arbeidsmarktparticipatie opvoeren en structurele werkloosheid terugdringen waarbij de nadruk gelegd wordt op het feit dat de flexizekerheidsbeginselen geïntegreerd worden in het arbeidsmarktbeleid. Flexizekerheid veronderstelt een goed ontwikkeld arsenaal van arbeidsmarktinstrumenten die werkzoekenden snel van de ene job naar een andere kunnen helpen.

De private arbeidsbemiddelaars staan garant voor een soepel werkende arbeidsmarkt, door vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. Ze zorgen voor een vlot verloop van de transitie op de arbeidsmarkt, door jongeren hun eerste job te bezorgen, door werknemers bij te staan als deze vrijwillig van baan willen veranderen, of ze opnieuw aan het werk te krijgen als ze hun baan verliezen. Ze bevorderen de noodzakelijke geografische en professionele mobiliteit. Ze bieden de ondernemingen de mogelijkheid tijdelijk een beroep te doen op externe expertise. Ze bieden risicogroepen en meer in het bijzonder jongeren, allochtonen en oudere werknemers, de mogelijkheid gemakkelijker aan bod te komen op de arbeidsmarkt.

In 2009 waren er in Vlaanderen ongeveer 310.000 uitzendkrachten tewerkgesteld. Het aantal uitzendkrachten voor geheel België bedroeg 487.514. In dat jaar ging de activiteit met 22 percent achteruit. Een gedeelte van de terugval werd in 2010 goedgemaakt. De

sector is bij uitstek het instrument voor jongeren om werk te vinden. 32 percent van de uitzendkrachten is jonger dan 26 jaar. Het percentage tewerkstelling allochtonen is zeer hoog: in Vlaanderen 11 percent en in België 15 percent. De sector scoort hoog op het vlak van de tewerkstelling van laaggekwalificeerde werkzoekenden, langdurig werkzoekenden en arbeidsgehandicapten. In het kader van het verhogen van de werkzaamheidsgraad bij de ouderen is de groeiende groep 50-plussers een bemoedigend signaal voor het beleid. In 2009 bedroeg die groep 6,6 percent van de uitzendkrachten.

De wervings- en selectiesector verrichtte in 2009 ongeveer 4500 plaatsingen, maar ontwikkelt zich hoe langer hoe meer sterk in de richting van coaching, assessments en HR-dienstverlening in de brede zin van het woord. 41,5 percent van de cliënten is tussen de 25 en 34 jaar, 32,8 percent tussen de 35 en 44 jaar. Het gaat vooral over hogere functies: kaderleden in sales, marketing en communicatie; techniek en productie; finance, legal, banking en insurance. De sector telt 1433 vaste medewerkers.

2009 was jammer genoeg een schitterend jaar voor de outplacementsector met 15.577 begeleidingen. Ongeveer drie kwart ervan vindt plaats in Vlaanderen.

Federgon kan akkoord gaan met de basisprincipes van dit ontwerp van decreet, maar heeft een aantal belangrijke opmerkingen wat de tekst zelf betreft. De arbeidsmarkt heeft behoefte aan dynamische en kwaliteitsgerichte arbeidsbemiddelaars die de wetgeving scrupuleus toepassen. De context van 1999 toen het vorige decreet goedgekeurd werd en die van 2010 verschillen. De basis van het ontwerp zijn de Dienstenrichtlijn en IAO-verdrag 181. Sommigen gaan er echter vanuit dat dat verdrag een vrijgeleide is om allerlei verplichtingen in stand te houden onder het mom van bescherming van de werkzoekende. Het verdrag gaat grotendeels over uitzendkrachten en dus niet zozeer over kandidaten voor werving en selectie of outplacement. De notie van bescherming van de arbeidskrachten wordt anders ingevuld dan in het ontwerp van decreet.

Wat de uitzendsector betreft, staat Federgon volledig achter het behoud van de erkenningsregeling. Nederland heeft enkele jaren terug de erkenningsregeling afgeschaft, en thans merken we een wilgroeï op van malafide bedrijven die niets te maken hebben met kwalitatieve dienstverlening van werkzoekenden en bedrijven. Federgon heeft jaren terug internationaal gelobbyd om er voor te zorgen dat de sector niet zou onderworpen zijn aan de Dienstenrichtlijn. Een registratieregeling is een hoeksteen voor het beleid in die sector.

Voor de outplacementsector en de wervings- en selectiesector, liggen de kaarten moeilijker. Federgon heeft in de SERV een voorstel gelanceerd voor een beperkte registratie zoals ook geldt in Wallonië. Daarnaast kan Federgon leven met het afschaffen van de erkenningsregeling in de mate dat de overheid een systeem instelt dat voldoende transparantie op de arbeidsmarkt biedt. Wij verwachten daar van de overheid duidelijke voorstellen.

In de SERV hebben de sociale partners zich gebogen over het ontwerp van advies en een aantal kritische unanieme opmerkingen geformuleerd. Met een aantal opmerkingen werd rekening gehouden, met een aantal echter niet, wat Federgon hier dan ook formeel betreurt. Het is immers niet de gewoonte van de Vlaamse Regering om unanieme adviezen van de SERV naast zich neer te leggen.

Een eerste opmerking betreft de verplichting voor de bedrijven om zich te verzekeren tegen financieel onvermogen: een dergelijke regeling zou nieuw zijn en is voor Federgon onaanvaardbaar. Het is niet alleen strijdig met het advies van de SERV maar ook met artikel 16 van de Dienstenrichtlijn. Het weze benadrukt dat het risico tot onvermogen van uitzendbedrijven afgedekt is door het Sociaal Fonds voor de uitzendsector dat in geval van onvermogen van een uitzendbedrijf de lonen uitbetaalt. Het Fonds is al enkele malen in die zin tussenbeide gekomen.

Wat de outplacementbedrijven en wervings- en selectiebedrijven betreft is er geen sociaal risico voor de werkzoekenden en begeleide personen. En een verzekering in een business-to-business heeft helemaal geen zin omdat er zich geen schade voordoet in geval van onvermogen. Op dat ogenblik zal de klant een nieuw bedrijf kiezen en een nieuwe commerciële relatie opstarten. Het is dan ook niet nuttig en onaanvaardbaar de bedrijven op te zadelen met een nieuwe financiële last. Een dergelijke dekking staat niet in het IAO-verdrag 181 en is strijdig met de Dienstenrichtlijn.

Het ontwerp heeft als hoofddoel de regelgeving aan te passen aan de Dienstenrichtlijn. Om die reden pleit Federgon ervoor in artikel 15, punten 16° en 18°, te schrappen. Het opleggen van een gedragscode en criteria van professionele deskundigheid, hoewel ze in de bestaande wetgeving staan, zijn strijdig met de Dienstenrichtlijn. Artikel 16, lid 3, van de Dienstenrichtlijn bepaalt dat eisen aan het verrichten van een dienstenactiviteit kunnen worden gesteld als die gerechtvaardigd zijn om redenen in verband met de openbare orde, openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu. Men noemt dit ‘wezenlijke wetgeving’. Een gedragscode en criteria van professionele deskundigheid zijn geen wezenlijke wetgeving. Die bepalingen doorstaan nooit de toets van de Dienstenrichtlijn. Het weze duidelijk dat Federgon achter de toepassing van gedragscodes staat, maar deze kunnen niet vastgelegd worden in een decreet, zij kunnen deel uitmaken van autoregulering op het niveau van de federatie. De sector kent al een dergelijk autoreguleringsstelsel.

Federgon stelt voor om aan artikel 5, punt 4°, een deel toe te voegen over het intentioneel karakter van overtredingen. Wat artikel 9, §2, punt 5°, over de vermelding van de erkenningsnummers betreft, stellen we voor de tekst te verduidelijken, het heeft geen zin in een etalage op elk jobaanbod een erkenningsnummer te plakken, zoals de inspectie dit nu verwacht. Een erkenningsnummer per etalage volstaat, zeker voor bedrijven die in drie regio's met verschillende erkenningsnummers werken.

In artikel 24, punt 2°, staat een merkwaardige tekst over bijkomende boetes voor bedrijven in moeilijkheden. Niemand kan toch begrijpen dat personen, die een procedure in het kader van continuïteit van ondernemingen starten met het doel hun activiteiten voort te zetten, een boete krijgen van de Vlaamse overheid. Neen, laten wij hopen dat deze bedrijven na verloop van een beperkte periode hun activiteiten op een normale wijze kunnen voortzetten. Niemand kan evenmin begrijpen dat door artikel 24, punt 17°, uitzendbedrijven die schulden hebben bij de RSZ, beboet worden door de Vlaamse overheid. Federgon stelt voor die twee bepalingen te schrappen.

De arbeidsmarkt van morgen heeft behoefte aan sterke, dynamische private arbeidsbemiddelaars, die de wetgeving respecteren. Federgon is het eens met de grote lijnen van het ontwerp, maar betreurt dat het advies van de SERV niet is gevolgd. Federgon vraagt de aanpassing van de tekst op voornoemde punten.

3. ABVV en ACV

De heer Philippe Diepvants, adviseur studiedienst ABVV: Het ABVV is het grotendeels eens met de uitspraken van de vorige sprekers. De vijf punten van Federgon staan inderdaad in het unanieme advies. De voorwaarden van artikel 5 en de gedragscode vergen wel enige nuancering. Essentieel in het advies is het evenwicht met de registratieregeling. Die regeling maakt duidelijk wie er gecontroleerd kan worden. Zonder registratieregeling is het de facto enkel mogelijk om de Vlaamse kantoren te controleren. De controle van buitenlandse kantoren is het voornaamste argument voor de registratieregeling.

In het huidige ontwerp wordt de rol van de sociale partners eigenlijk uitgeschakeld. Sinds 1991 beslissen de sociale partners mee over de erkenningsaanvragen. De registratieregeling is eenvoudig: online aanmelden en basisgegevens invullen, maar de sociale partners waren

er in het voorstel van de SERV nog altijd bij betrokken, dan niet langer in een erkenningscommissie maar in een beperkte, toezichthoudende rol.

Het evenwicht tussen de gedragscode en de artikel 5-voorwaarden is logisch. De voorwaarden en een deel van de gedragscode kunnen worden geschrapt, mits goede controle van de wetgeving, gebundeld in de gedragscode, mogelijk is. Het argument van de minister om de voorwaarden en de gedragscode aanvaardbaar te achten voor Europa, is hetzelfde dat de SERV gebruikt om te argumenteren dat de registratieregeling aanvaardbaar is, namelijk dat de rechten van de werkzoekende elementen van openbare orde bevatten. Dat is een grond om af te wijken van de Dienstenrichtlijn.

Volgens de SERV zal de registratieregeling gemakkelijker aanvaard worden door de Europese Commissie dan de gedragscode. Dat neemt niet weg dat een van beide sowieso behouden moet blijven. Het voordeel van de registratieregeling is dat, zoals gezegd, ook de buitenlandse kantoren aan de bestaande regels moeten voldoen en gecontroleerd kunnen worden.

De heer Piet Van den Bergh, adviseur studiedienst ACV: Ik heb een paar bedenkingen bij de presentatie van Federgon. De uitzendsector speelt inderdaad een belangrijke rol in de werkgelegenheid, anderzijds gaat het vaak om precaire contracten. In de commissie Goede Diensten wordt daar geregeld het bewijs van geleverd. Uitzendkrachten werken doorgaans met weekcontracten. Soms worden ze gedwongen onbetaald verlof te nemen, twee keer vier uur onbetaald te werken als proef enzovoort. Uiteraard is het ACV voorstander van het behoud van de erkenningsregeling voor de uitzendsector. Hier gaat het echter in eerste instantie over de private arbeidsbemiddeling.

Voor de private arbeidsbemiddeling valt de erkenningsregeling weg. De Dienstenrichtlijn biedt argumenten om tegen de registratieregeling te pleiten. Het IAO-verdrag 181 legt daarentegen een erkennings- of registratiesysteem op. Als dat niet gebeurt, is er een 'fall-backpositie' waarbij er voldoende waarborgen moeten worden geboden. Het Europese Hof van Justitie heeft in juni de Belgische registratieregeling in de bouwsector, een gelijkaardige regeling voor waarborgen inzake arbeidsrecht en vrij verkeer van diensten, toegelaten. De regeling was ondertussen deels geschrapt omdat men vermoedde dat Europa haar niet zou aanvaarden. Het komt er dus op aan ook rekening te houden met de rechtspraak van het Hof van Justitie.

De verzekering tegen financieel onvermogen is een zaak van de werkgeversorganisaties. Het is een beschermingsregeling voor de andere bedrijven. In de Nationale Arbeidsraad wordt momenteel de wet op de continuïteit van ondernemingen behandeld. Uit die besprekingen blijkt dat er ook bij bedrijven wel enige wroeging is dat die wet, het vroegere gerechtelijke akkoord, toch heel wat mogelijkheden biedt waar malafide bedrijven gebruik van maken. Dat betekent zeker niet dat elk bedrijf in moeilijkheden malafide is. Om de bonafide sector te beschermen, mag er niet al te veel zomaar geschrapt worden. Het ACV zal echter niet pleiten voor het behoud van de regeling tegen financieel onvermogen.

IAO-verdrag 181 is op meer punten relevant dan diegene die Federgon aanhaalt. Het schrijft ook een en ander voor inzake de gedragscode. Als er geen registratieregeling wordt behouden, moeten de regio's die het verdrag onderschreven hebben, voldoende waarborgen bieden om werknemers en werkzoekenden te beschermen. In een ander artikel wordt gevraagd om op te treden tegen misbruik en wanpraktijken. Ook daarvoor is een gedragscode nodig.

De recente berichtgeving over de discriminatie van allochtonen in de uitzendsector roept de vraag op in hoeverre de autoregulering van de sector efficiënt is. Het zou kunnen dat er een aantal business-to-businessaspecten instaan, maar voor het grootste deel is de

gedragscode een overname van internationale teksten. Dus zie ik niet in wat het probleem met de gedragscode kan zijn, iedereen is het eens over de inhoud ervan. Het voorstel tot intentioneel element stond inderdaad in het unaniem advies van de SERV. Ik heb daar geen uitgesproken mening over. In de adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling worden heel wat zaken over tewerkstelling zonder arbeidsvergunning of zonder arbeidskaart, aanhangig gemaakt, maar die worden quasi altijd met de mantel der liefde toegedekt. De bewijslast voor overtredingen moet zeker niet worden overdreven.

Als de informatie over de vermelding van het erkenningnummer klopt, zal het ACV de vraag om dat te veranderen ondersteunen. Wat de bijkomende boetes bij faillissement en de wetgeving over de continuïteit van de ondernemingen betreffen, is het inderdaad de bedoeling om ondernemingen een doorstart te geven. Het mag niet de bedoeling zijn bedrijven te viseren. Anderzijds zijn er malafide bedrijven die zich failliet laten verklaren en dan op hetzelfde adres en met dezelfde mensen een ‘nieuw’ bedrijf stichten. De federatie van de drukkerijen heeft in een recente publicatie de wet gelaakt omdat hij te ruim is. Volgens de wetgeving Continuïteit is het dus nodig dat er verder aan private arbeidsmarkt-bemiddeling gedaan wordt.

4. Vragen van de leden

De heer Jan Laurys: Wat is het onderscheid tussen de erkenning en registratie? Ook in geval van registratie zou er immers een registratiecommissie zijn en zou de registratie kunnen worden geweigerd. Hoe denkt Federgon over de bijkomende boetes bij faillissement? De procedure voor de continuïteit van de ondernemingen biedt immers nogal wat mogelijkheden voor misbruik, sommige ondernemingen klagen over deloyale concurrentie. Misschien moet er een compromis gezocht worden. Het is immers absurd dat iemand die pogingen doet om een bedrijf te redden, gestraft wordt, maar controle moet mogelijk blijven. Zo kan de inspectie verwittigd worden als de procedure van continuïteit start of als het faillissement uitgesproken wordt en de curator beslist de activiteiten voort te zetten. Zo vermijdt men dat malafide bedrijven deloyale concurrentie aandoen aan de correcte bedrijven.

Dezelfde opmerking geldt voor de gedragscode. Het ontwerp maakt een onderscheid tussen de ondertekening en de opvolging van de gedragscode. Beide aspecten zijn nodig, als het beperkt blijft tot de ondertekening worden diegenen die de regels volgen benadeeld ten opzichte van de bedrijven die de regels naast zich neerleggen. Een goede controle beschermt de bonafide bedrijven.

De heer Pieter Kerremans: Er is een fundamenteel verschil tussen erkenning en registratie. Bij een erkenning moet een bedrijf in een procedure aantonen dat het vooraf aan de voorwaarden voldoet. Bij een registratie moet een bedrijf enkel laten weten dat het een bepaalde activiteit uitvoert. Op voorhand wordt niet nagegaan of het aan de voorwaarden voldoet. Volgens het huidige artikel 5 moeten bedrijven wel allerhande zaken kunnen aantonen bij eventuele controle. Een registratie is het bekendmaken van een activiteit, en kan niet ingetrokken worden. Dat is een juridisch probleem.

De heer Philippe Diepvents: Het fundamentele verschil is inderdaad dat er niet vooraf gecontroleerd wordt. Een registratie gebeurt heel eenvoudig, online. Een registratie kan wel ingetrokken worden bij inbreuken tegen de regelgeving. Dat is eigenlijk geen echte sanctie want de intrekking is slechts tijdelijk. Het kantoor kan zich een aantal maanden later automatisch opnieuw registreren. Het is eerder een tik op de vingers, de echte sancties verbonden aan de overtreding, worden opgelegd door de inspectie.

De heer Herwig Muyldermans: Het resultaat van registratie, ook als die niet kan ingetrokken worden, is transparantie op de arbeidsmarkt. En net dat is de centrale doelstelling. Een registratie die ingetrokken wordt, kan de dag erna gewoon opnieuw gebeuren. Intrek-

king is dus zinloos. De sociale partners moeten samen met de overheid nagaan hoe een transparant systeem ingevoerd kan worden. Ik geloof niet in het LIMOSA-systeem, ik geloof niet in het btw-systeem. Alternatieven vinden is niet gemakkelijk. Ook de registratie heeft beperkingen, het komt erop aan het systeem verder te onderzoeken.

Ik weet niet of de wetgeving op de continuïteit, het vroegere concordaat, misbruikt wordt. Momenteel zit er één uitzendbedrijf in dergelijke procedure. Het is de bedoeling dat bedrijf even op adem te laten komen. Het moet zijn schulden niet betalen en krijgt daardoor doorstartmogelijkheden. Als de Vlaamse overheid een supplementaire boete oplegt, worden de kansen op doorstart nog meer beperkt. Een bedrijf dat failliet gaat en zijn activiteiten voortzet, moet wel beboet worden. Dat betekent niet dat de curator zijn rol niet ten volle moet kunnen spelen. Een bedrijf onder curatele extra beboeten heeft immers ook geen zin.

De interne gedragscodes van Federgon zijn grotendeels overgenomen in de Vlaamse regelgeving. Die gedragscodes volgen twee sporen: de bescherming van de uitzendkrachten of werkzoekenden en interne afspraken over business-to-business. De gedragscode bevat wel degelijk wezenlijke wetgeving, bijvoorbeeld over privacy, over non-discriminatie, maar de aspecten van business-to-business zijn geen wezenlijke wetgeving. De wezenlijke wetgeving staat niet enkel in de gedragscode maar ook in de tekst zelf van het ontwerp. Voor de essentiële aspecten van de wetgeving is dergelijke gedragscode dus overbodig. Business-to-business hoort niet thuis in een decreet, maar eerder in een gedragscode van een federatie.

De heer Piet Van den Bergh: De gedragscode zal door de minister vastgelegd worden. Eventuele problemen met business-to-businessaspecten kunnen altijd herbekeken worden. Het blijft onduidelijk waarom de essentiële elementen van de gedragscode niet bindend kunnen worden gemaakt. Het biedt duidelijkheid aan zowel uitzendkrachten als uitzendkantoren als alle wetgevende aspecten verzameld zijn in één document dat bindend is.

De heer Pieter Kerremans: De SERV wil de gedragscode, in het geval het registratiesysteem er komt, in ieder geval bekijken. De essentie ervan kan dan op de website van het subsidieagentschap geplaatst worden. Zo worden de buitenlandse kantoren, die sowieso geacht worden de basisregels te kennen, er nog eens op attent gemaakt.

Mevrouw Patricia Ceysens: Bepaalde elementen van de gedragscode kunnen tot wet verheven worden in artikel 5. Het artikel bevat al een aantal bepalingen zoals: het bureau behandelt de werknemer op een objectieve respectvolle, niet-discriminerende manier. Het heeft weinig zin om naast het decreet nog een gedragscode te hebben met dergelijke algemene bindende bepalingen. De bepalingen van een gedragscode horen tot de zelfregulering van een federatie.

De heer Herwig Muyldermans: Met een gedragscode die een pedagogisch verantwoorde vertaling is van het decreet, valt te leven, maar het is een overlapping.

Mevrouw Patricia Ceysens: Zonder registratiesysteem houdt het ABVV aan de gedragscode. Nochtans zullen de buitenlandse dienstverleners de gedragscode niet onmiddellijk kennen. Ze staat op de website zodat dienstverleners weten dat ze naast het decreet nog andere verplichtingen hebben. Ik zie het nut daarvan niet in.

De heer Philippe Diepvents: Zonder registratiesysteem wordt er automatisch vanuit gegaan dat iedereen de wet kent en dat de inspectie dat controleert. De inspectie zal echter veel gemakkelijker de Vlaamse kantoren kunnen controleren dan de buitenlandse. De minister voert geen registratiesysteem in maar maakt ter compensatie de wetgeving strenger. Het is beter de controle effectiever te maken dan de regels scherper te stellen.

De heer Filip Watteuw: Ik meen te begrijpen dat het advies van de SERV maar unaniem is zolang de registratieprocedure ingevoerd wordt. Het is duidelijk dat er zonder die procedure toch wel wat meningsverschillen zijn tussen werkgevers en werknemers.

Zonder registratiesysteem komt er geen transparantie in de sector van de arbeidsbemiddeling. Welke elementen zijn voor Federgon cruciaal om de bonafide spelers te beschermen? Het feit dat het Hof van Justitie de registratieregeling voor de bouwsector toestaat is zeker een nieuw element.

De heer Herwig Muyldermans: Federgon steunt het SERV-advies volledig, dus ook de registratieplicht. Alleen bestaan er juridische twijfels over de haalbaarheid ervan en zijn er beperkingen. De Vlaamse meerderheid vermoedt dat Europa problemen zal maken, dus vraagt de SERV een andere sluitende oplossing voor transparantie op de arbeidsmarkt. Het controleren van buitenlandse wervings- en selectiebedrijven en outplacementbedrijven zal altijd moeilijk blijven. De Vlaamse inspectie zal geen controles in het buitenland kunnen uitvoeren. De werving en selectie zullen uitmonden in een plaatsing in België. En dan kan de inspectie natuurlijk de controle in Vlaanderen grondig voeren.

De oplossing is en blijft voor Federgon de registratie. LIMOSA kan geen oplossing bieden omdat het enkel toegepast wordt als de buitenlander in België is. In veel gevallen gebeuren de werving en de selectie in het buitenland.

De heer Bart Van Malderen: De minister omschrijft registratie als een bijkomende administratieve last. De heer Diepvants heeft een eenvoudige onlineregistratie voorgesteld. Zijn de andere sprekers het daarmee eens? Het alternatief van registratie zijn de federale elektronische gegevens. Welke bronnen zijn beschikbaar? Hoe kan de Vlaamse inspectie daar beroep op doen?

Wallonië hanteert wel een registratiesysteem. Is dat gemeld aan de Europese Commissie? Zijn er problemen mee?

De heer Ivan Sabbe: Waarom hebben de Belgische entiteiten de onweersaanbare drang om het veel complexer te maken dan de Dienstenrichtlijn? België heeft die richtlijn nochtans mee goedgekeurd. Het ontwerp voert heel wat extra regeltjes in terwijl de minister-president zegt de regulitis te willen aanpakken. Het is beter op een constructieve manier naar minimale maar algemeen geldende regels te zoeken, dan nog bijkomende regels in een gedragscode vast te leggen.

Wie heeft eigenlijk het ontwerp van decreet geschreven dat het zo afwijkt van wat de sociale partners adviseren?

Mevrouw Patricia Ceysens: Het lijkt wel dat de Dienstenrichtlijn het excuus wordt om de registratie af te voeren, en bijkomende maatregelen ter compensatie van die afschaffing in te voeren. Die druisen dan zelfs nog meer in tegen de richtlijn dan de registratie. Dat politieke debat moet met de minister gevoerd worden.

De heer Piet Van den Bergh: IAO-verdrag 181 legt de registratieverplichting op. Dat verdrag is ook goedgekeurd door het parlement. De Dienstenrichtlijn wil het vrij verkeer van diensten bevorderen en een aantal barrières afschaffen. In die context moet de richtlijn geïnterpreteerd worden. De richtlijn betekent zeker niet dat alles wat er niet in staat, afgeschaft moet worden.

Het Hof van Justitie heeft geoordeeld over een aanbesteding van een Duitse firma voor het Berlaymontgebouw die te laat geregistreerd was als aannemer in België om nog in aanmerking te komen voor de werken. De procedure bepaalt dat een buitenlandse aannemer

zich kan registreren en dat de termijn om zijn dossier in te dienen wordt verlengd met de tijd die de registratie in beslag neemt. Die bepaling zorgt ervoor dat buitenlandse aannemers even veel kans maken als Belgische. De Duitse aannemer was zich gewoon vergeten te registreren. Een eenvoudige registratie hoeft dus geen barrière te zijn. Dat wordt door Europa ook aanvaard.

De heer Herwig Muyldermans: IAO-verdrag 181 verplicht registratie of erkenning niet, maar zegt alleen dat het goede oplossingen zijn.

De heer Piet Van den Bergh: Het verdrag legt het in eerste instantie wel op maar vraagt dat er bij het ontbreken van een registratie, toch de nodige waarborgen worden gegeven.

De heer Herwig Muyldermans: De vragen over de alternatieven en de federale gegevensstromen kunnen beter beantwoord worden door de minister. De SERV heeft een duidelijk voorstel gedaan, namelijk een registratiesysteem. LIMOSA is volgens mij geen goed alternatief, daarom stel ik voor om er zo snel mogelijk over te overleggen met de sector en met de overheid.

Wallonië heeft beslist een registratiesysteem in te voeren ondanks bezwaren van de Raad van State.

De heer Philippe Diepvents: Dat toont aan dat de interpretatie van de Dienstenrichtlijn grotendeels een politieke kwestie is. Het is dus beter te focussen op het doel en niet op wat al dan niet mag.

De SERV heeft unaniem gezegd niet te geloven in alternatieven voor de registratieplicht en gevraagd om dat te weerleggen in een VESOC-werkgroep. Is het dan niet beter om op een eenvoudige manier een paar basisgegevens te vragen in plaats van de overheid op te leggen die zelf uit allerlei bronnen te distilleren? De tijd die daarnaar gaat, kan niet aan controle besteed worden.

De heer Ivan Sabbe: Als het ontwerp goedgekeurd wordt, schept dat precedents: een verzekering tegen financieel onvermogen, een straf als die verzekering ontbreekt, een gedragscode, criteria voor professionele deskundigheid enzovoort. Minister Van Quickenborne heeft er net alles aan gedaan om de toegang tot de beroepen te vergemakkelijken en nu legt Vlaanderen bijkomende verzekeringen op.

Mevrouw Lydia Peeters: Als de registratieregeling er niet komt, vraagt de SERV dat er minstens een meldingsplicht komt. Wat is het verschil tussen beiden?

De heer Philippe Diepvents: De SERV staat niet volledig achter de meldingsplicht maar heeft die toegevoegd als laatste optie. De informatie die gevraagd wordt bij melding en registratie is ongeveer dezelfde. Bij een melding zijn de sociale partners echter niet betrokken terwijl ze bij de registratie wel een controlefunctie hebben. Ze hebben immers zitting in een controlecommissie. De meldingsplicht is tussen administratie en het bedrijf, een lichtere versie van de registratie dus.

Mevrouw Patricia Ceysens: De SERV heeft ook een bedenking bij het toepassingsgebied. Artikel 4, §2, stelt dat het decreet niet van toepassing is op de arbeidsbemiddelingsdiensten van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. De SERV wil dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen betalende en niet-betalende arbeidsbemiddeling. Staat de Dienstenrichtlijn toe dat er een uitzondering gemaakt wordt voor de arbeidsbemiddeling van de VDAB? Volgens mij verleent de VDAB diensten van algemeen

belang, maar ook diensten met een economische finaliteit. Voor die laatste diensten kan er geen uitzondering gemaakt worden zonder in strijd te zijn met de Dienstenrichtlijn. Is de opmerking van de SERV gebaseerd op dezelfde redenering?

Hoofdstuk 2 legt de voorwaarden voor private arbeidsbemiddeling vast, hoofdstuk 3 de voorwaarden voor uitzendarbeid, maar de uitzendarbeid is uitgesloten van de Dienstenrichtlijn. Het is dus zeker mogelijk een registratiesysteem in te voeren voor uitzendarbeid. Is het niet beter twee aparte decreten te maken? Artikel 5 van hoofdstuk 2 bevat geen erkenningvoorwaarden maar wel voorwaarden. Welke voorwaarden zijn dat?

De heer Herwig Muyldermans: Het onderscheid tussen diensten van algemeen economisch belang en diensten van algemeen belang is een interessante doch omvangrijke kwestie. De SERV heeft daarover geen unaniem advies bereikt. De stellingen lopen zelfs fel uiteen. Het klopt dat de VDAB een aantal activiteiten ontwikkelt die onder de noemer diensten van algemeen economisch belang thuishoren. Misschien is het echter beter daar een afzonderlijke hoorzitting aan te wijden.

Twee afzonderlijke decreten, een over uitzendarbeid en een over werving, selectie en outplacement, is geen fundamentele voorwaarde maar zou wel een en ander verduidelijken. Enerzijds zijn er inderdaad erkenningsvoorwaarden voor uitzendbedrijven, anderzijds zijn er regels voor de wervings- en selectiebedrijven. Als die regels niet toegepast worden, kunnen er controles van de inspectie volgen.

De heer Philippe Diepvents: Over de vraag of de VDAB onder de Dienstenrichtlijn valt, bereiken de sociale partners inderdaad geen eensgezindheid. Verschillende onderzoeken hebben uitgewezen dat het niet het geval is. De VDAB staat trouwens ook niet op de lijst van de Vlaamse Regering. Als Federgon vindt dat bepaalde activiteiten niet bij de VDAB thuishoren, nodig ik hem uit dat aan te kaarten in de raad van bestuur van de VDAB.

Mevrouw Patricia Ceysens: De SERV was het er wel over eens dat het nodig is een onderscheid te maken tussen betalende en niet-betalende arbeidsbemiddeling.

De heer Philippe Diepvents: Dat onderscheid is er ook omdat een aantal niet-commerciële actoren die in se privaat zijn, aan kosteloze arbeidsbemiddeling doen.

II. HOORZITTING VAN 12 OKTOBER 2010

De heer Dirk Van Vlem, secretaris van de Commissie Private Arbeidsbemiddeling: Het decreet van 13 april 1999 geeft aan de Commissie Private Arbeidsbemiddeling een adviesbevoegdheid over de erkenningsaanvragen van bureaus voor private arbeidsbemiddeling. De commissie geeft niet alleen advies over erkenningen maar houdt ook op basis van de onderzoeksverslagen van de inspectie Werk hoorzittingen met arbeidsbemiddelingsbureaus. Die kunnen uitmonden in een intrekking van hun erkenning of een omzetting van een erkenning van onbepaalde duur naar een erkenning voor zes maanden. Het feit op zich dat bureaus zich op een hoorzitting moeten verantwoorden over vastgestelde overtredingen wordt ervaren als een vorm van sanctie.

De commissie is paritair samengesteld. De voorzitter is een extern deskundige: professor Othmar Vanachter. In de commissie hebben ook vertegenwoordigers van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie zitting. De werkgeverszijde wordt vertegenwoordigd door delegaties van Voka en Unizo, met in de Voka-delegatie afgevaardigden van Federgon. In praktijk spelen die de belangrijkste rol, zeker bij de beoordeling van de individuele dossiers. Voor de voorbereiding van het SERV-standpunt heeft Voka als organisatie ook een substantiële inbreng gehad.

De heer Jan Laurys: Kan de commissie een rol spelen in het beoordelen van malafide praktijken in het kader van de wet op de continuïteit der ondernemingen, waarbij uitzendbureaus bijvoorbeeld kosten bij faillissement afwentelen op het Waarborgfonds en zo de concurrentie vervalsen?

De heer Dirk Van Vlem: In het decreet staat dat een bureau geen fiscale of RSZ-achterstallen mag hebben. Dat is dus een element dat de commissie beoordeelt. Het geval waar het parlementslid allicht naar verwijst, gaat over een bureau met substantiële achterstallen. Dat heeft via de wetgeving op de continuïteit van ondernemingen via de handelsrechter extra tijd verkregen om het bedrijf te reorganiseren. De werknemersdelegatie van de commissie heeft in een brief minister Muyters ervan op de hoogte gebracht dat op die manier de decretale bepalingen omzeild worden. Bijkomend probleem is het verschil tussen de wetgeving op de continuïteit der ondernemingen en het Vlaamse decreet Private Arbeidsbemiddeling. Zo zou het kunnen dat een bureau er belang bij heeft zeer veel schulden te hebben om op die manier onder de beschermende wetgeving te komen, terwijl een bureau met minder achterstallen zijn erkenning kan kwijtspelen.

Artikel 24, punt 2°, van het ontwerp verwijst naar de wet op de continuïteit van ondernemingen. Een bureau in dergelijke procedure zou dan wel strafbaar zijn, wat in strijd is met het doel van die wetgeving.

De heer Jan Laurys: Hoe kunnen dergelijke malafide praktijken dan wel vermeden worden?

De heer Dirk Van Vlem: De commissie krijgt maandelijks van de RSZ de stand van de betalingen. Op basis van die gegevens vraagt de commissie geregeld aan bureaus met achterstallen om een RSZ-attest over te maken waaruit blijkt dat zij voldoen aan hun verplichtingen. Dat zet hun aan de bijdragen zo stipt mogelijk te betalen. In een aantal gevallen wordt er een afbetalingsplan toegestaan. In het vorige decreet stond dat een bureau aan zijn verplichtingen heeft voldaan als het de RSZ-bijdrage heeft betaald of een goedgekeurd afbetalingsplan naleeft. Het huidige decreet stelt dat een bureau geen RSZ-schulden mag hebben.

Van de fiscus krijgt de commissie geen gegevens. Als er hoge achterstallen zijn op de btw-bijdrage, kan de commissie aan het bureau zelf een attest van vennootschapsbelasting en/of een btw-attest vragen. Het gebeurt immers nogal eens dat RSZ-schulden gepaard gaan met fiscale schulden.

Mevrouw Patricia Ceysens: In het ontwerp is ook een adviescommissie voor uitzendactiviteiten gepland. Zijn er verschillen met de Commissie Private Arbeidsbemiddeling?

De heer Dirk Van Vlem: In het ontwerp dat aan de SERV voorgelegd is, werd de benaming Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling gehanteerd. De adviescommissie zou echter de facto alleen nog bevoegd zijn voor uitzendbureaus, zoals het ook initieel het geval was. In 1991 was er immers een adviescommissie Uitzendarbeid. De SERV heeft geadviseerd om de nieuwe commissie de benaming uitzendactiviteiten te geven omdat de adviescommissie voor de andere vormen van arbeidsbemiddeling niet meer bevoegd zal zijn. Ook de nieuwe commissie zal paritair samengesteld zijn. De SERV heeft in zijn advies voorgesteld om het aantal leden te beperken. Zo stelt de Raad voor om niet langer meer een deskundige in de psychologie maar enkel een deskundige in de rechtsgeleerdheid aan te stellen. Uitzendarbeid verschilt immers van andere vormen van arbeidsbemiddeling in de zin dat er een werknemer-werkgeverrelatie is. Voorts stelt de Raad voor om de samenwerking met het Departement Werk te verbeteren. Hij had een vertegenwoordiger van de

Vlaamse Inspectie Werk gevraagd. Het ontwerp schrijft een vertegenwoordiger van het Departement Werk voor waartoe de inspectie behoort. Dat kan de gegevensuitwisseling en de communicatie verbeteren.

Mevrouw Patricia Ceysens: De Vlaamse inspectie is gemandateerd om uitzendactiviteiten en arbeidsbemiddeling te inspecteren, maar die inspectie is beperkt tot de formele aspecten die in een decreet staan. De federale inspectiediensten zijn bevoegd om illegale praktijken vast te stellen. Die zijn niet vertegenwoordigd in de Commissie Private Arbeidsbemiddeling.

De heer Dirk Van Vlem: Controleren of een bureau een erkenning heeft, is natuurlijk ook een legaliteitscontrole. Het uitoefenen van uitzendactiviteiten zonder erkenning is immers illegaal. De eerste stap is dat de bureaus erkend en gekend zijn. Daarna kan nagegaan worden of hun activiteiten conform de regelgeving zijn. Voorts is er ook heel wat samenwerking tussen de Vlaamse Inspectie Werk en de federale sociale inspectiedienst, Toezicht Sociale Wetten (TSW). De commissie kan wel aanbevelen dat de Vlaamse inspectie samen met de federale dienst controles uitvoert. De respectievelijke diensten moeten zich immers houden aan de huidige bevoegdheidsverdeling. Het gebeurt echter geregeld dat ze elkaar consulteren. Het klopt dat de Vlaamse inspectie ook controleert of het bureau aan vormelijke regels voldaan heeft zoals het ter kennis brengen van de rechten van de werkzoekende.

Mevrouw Patricia Ceysens: Wat als de Vlaamse inspectie inbreuken op federale regels vaststelt?

De heer Dirk Van Vlem: In het decreet staat dat de federale wetgeving moet worden nageleefd. Als uit een inspectieverslag van de Vlaamse Inspectie Werk, in samenspraak met TSW blijkt dat de federale wet overtreden wordt, kan de Commissie Private Arbeidsbemiddeling adviseren om bijvoorbeeld de erkenning van de onderneming in te trekken.

Mevrouw Patricia Ceysens: Is daar dan nog een federale tussenkomst voor nodig?

De heer Dirk Van Vlem: Neen, want in het Vlaamse decreet staat dat de wetgeving, dus ook de federale, moet worden nageleefd. Vlaanderen kan op die basis de erkenning intrekken. TSW zal bijkomend optreden, en het dossier eventueel doorspelen naar het gerecht. Als het dossier geseponneerd wordt, kan er nog een administratieve geldboete volgen.

De heer Jan Laurys: Houdt de commissie ook toezicht op de toepassing van de gedragscode?

De heer Dirk Van Vlem: De naleving van de gedragscode is een formele erkenningsvoorwaarde. Bij niet-naleving van bepalingen ervan kan theoretisch de erkenning worden ingetrokken. In praktijk maakt de inspectie eerder een proces-verbaal van waarschuwing op. Niet alle bepalingen van de gedragscode wegen immers even zwaar. Bij een serieuze overtreding wordt het bureau uitgenodigd voor een hoorzitting bij de Commissie Private Arbeidsbemiddeling. Daar kan het de vaststellingen uitleggen. Zich moeten verantwoorden is zoals gezegd voor bureaus al een beetje een sanctie.

De heer Filip Watteuw: Is er al een erkenning ingetrokken voor het overtreden van een gedragscode?

De heer Dirk Van Vlem: Dat is nog niet gebeurd. De gedragscodes zijn in feite een bundeling van de relevante wetgeving. Een van de bepalingen is bijvoorbeeld dat een bureau niet mag discrimineren. Het is al gebeurd dat de Vlaamse Inspectie Werk inbreuken tegen het

non-discriminatieprincipe heeft vastgesteld waarop de erkenning van onbepaalde duur omgezet is in een erkenning van zes maanden.

De heer Bart Van Malderen: In hoeveel percent van de dossiers geeft de commissie eensluidend advies? In het andere geval komt het dossier immers bij de minister terecht.

De heer Dirk Van Vlem: Het grootste deel van de adviezen wordt met eenparigheid van stemmen uitgebracht. De omzetting van erkenningen van onbepaalde duur naar zes maanden is steeds gebeurd op basis van verdeelde adviezen. Maar voor het overige zijn er al heel wat eenparige adviezen uitgebracht, ook tot intrekking van de erkenning. Als er eenparige adviezen zijn over intrekking van erkenning, gaat het bijna altijd over niet-leden van Federgon.

Mevrouw Patricia Ceysens: De gedragscode staat in het ontwerp. Dat is nieuw. Tot nog toe was de gedragscode een vorm van zelfregulering van de sector.

De heer Dirk Van Vlem: De gedragscode is opgenomen als bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering en is dus geen vorm van zelfregulering. In het decreet staat dat die gedragscode moet worden nageleefd. Het decreet voorziet in de mogelijkheid tot het gelijkwaardig verklaren van gedragscodes. Daarom heeft Federgon, een gedragscode uitgewerkt die uitsluitend geldt voor uitzendactiviteiten. Op advies van de Commissie Private Arbeidsbemiddeling is die gedragscode gelijkwaardig verklaard en dus voor uitzendarbeid in de plaats gekomen van de gedragscode als bijlage van het uitvoeringsbesluit. Voor de overige arbeidsbemiddelingsactiviteiten is nog altijd de gedragscode van toepassing die als bijlage zit bij het uitvoeringsbesluit.

Mevrouw Patricia Ceysens: In de voorwaarden inzake private arbeidsbemiddeling komt er nu een bepaling die stelt dat het bureau de gedragscode onderschrijft die door de Vlaamse Regering wordt bepaald. Dat haalt de zelfregulering toch onderuit?

De heer Dirk Van Vlem: Eigenlijk verandert er juridisch niets.

Mevrouw Patricia Ceysens: Omdat er geen registratieplicht is voor arbeidsbemiddeling, zal het moeilijk zijn de buitenlandse bureaus die in Vlaanderen diensten aanbieden te kennen. Dat houdt het gevaar in dat de inspectie vooral de Vlaamse en dus bekende bureaus controleert.

De heer Dirk Van Vlem: Ik vrees dat ook. De SERV had dergelijke registratie voorgesteld gebaseerd op de redenering dat de bescherming van werkzoekenden wel degelijke elementen van openbare orde bevat. Volgens artikel 16 van de Europese Dienstenrichtlijn kan voor elementen van openbare orde beperkt worden afgeweken op het vrijheidsbeginsel. De minister denkt dat Europa geen registratiesysteem zal aanvaarden en stelt daarom in de memorie van toelichting een volgens hem volwaardig alternatief voor op basis van de bestaande, federale en andere gegevensbronnen. De SERV heeft daarop gevraagd de mogelijkheden van dat alternatief snel te onderzoeken, de resultaten daarvan voor te leggen aan de sociale partners en pas dan voort te gaan met de werkzaamheden. Dat is niet gebeurd. De Vlaamse Regering heeft wel contact genomen met de federale diensten om na te gaan welke mogelijkheden er zijn. Het is jammer dat er niet gewacht is op de uitkomst daarvan om het ontwerp te bespreken in het parlement. Als vooraf gebleken was dat het alternatief niet volstond om buitenlandse activiteiten in kaart te brengen, was het mogelijk geweest terug te vallen op een registratiesysteem of een meldingsplicht wat de SERV als alternatief voorstelt. Het verschil is dat bij registratie meer gegevens gevraagd worden dan bij melding.

Als de gegevensbronnen de buitenlandse activiteiten onvoldoende in kaart brengen, bestaat inderdaad het gevaar dat de inspectie vooral de bedrijven controleert die al een erkenning aangevraagd hebben. Die bureaus hebben op zich al het vermoeden van betrouwbaarheid gewekt door het aanvragen van een erkenning.

De Commissie Private Arbeidsbemiddeling weet dat er een aantal gegevensbronnen zijn, onder meer van de RSZ en de btw, maar kan niet oordelen of die gegevens een voldoende duidelijk beeld geven. Dat was net de vraag van de SERV in zijn advies over het ontwerp.

De heer Filip Watteeuw: Hoe lang zou het duren om daar uitsluitel over te krijgen?

De heer Dirk Van Vlem: Dat weet ik niet.

Mevrouw Patricia Ceysens: Het ontwerp bepaalt dat de Vlaamse Regering een klachtenorgaan kan oprichten of aanwijzen. Welke klachtenprocedure geldt nu?

De heer Dirk Van Vlem: De Commissie Private Arbeidsbemiddeling ontvangt klachten, maar de geëigende weg is bij het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Die maakt de klachten over aan de Vlaamse Inspectie Werk die een onderzoek instelt. Daarbij kan de anonimiteit van de klager bewaard blijven, hoewel dat niet altijd gemakkelijk is. Sommige klachten worden rechtstreeks bij de inspectie ingediend. En ook de federatie zelf heeft een ombudsfunctie.

Als er klachten aangekaart worden bij de Commissie Private Arbeidsbemiddeling, gebeurt dat meestal door de vakbonden. In die gevallen vraagt de commissie bijna altijd een onderzoek door de inspectie. Als de klacht bevestigd wordt bij de controle, komt er meestal een hoorzitting met het bureau.

Mevrouw Patricia Ceysens: Voor betaalde sportbeoefenaars en schouwspelartiesten wijzigt er een en ander.

De heer Dirk Van Vlem: Die vormen van arbeidsbemiddeling zijn voor het eerst opgenomen in een decreet in 1999. De vroegere regeling voor artiesten is in dat decreet geïntegreerd. De regeling voor de sportmakelaars was nieuw. Momenteel zijn er limieten voor de commissielonen, voor sporters bijvoorbeeld 7 percent van het brutojaarinkomen. De huidige regeling voor sporters is zeer moeilijk houdbaar. Zo mag bijvoorbeeld het commissieloon niet aangerekend worden aan de werknemer, dus ook niet aan de sporter. Gezien de specificiteit van die sector leidt dat nogal eens tot problemen. Het ontwerp bevat enkel formele bepalingen zoals dat er een overeenkomst moet zijn waarvan de sporter een exemplaar heeft.

De Vlaamse erkenningsregeling voor uitzendarbeid van het decreet van 1991 werd in 1999 omgezet naar alle andere vormen van arbeidsbemiddeling: werving, selectie, outplacement, maar ook de regeling voor schouwspelartiesten en sporters. Nochtans is een regeling, zinvol voor uitzendarbeid, dat niet noodzakelijk ook voor andere types van arbeidsbemiddeling. Uitzendarbeid is immers de enige vorm van arbeidsbemiddeling met een werkgever-werknemerrelatie. Daarvoor gelden een heel aantal objectieve toetsingscriteria: de sociale wetgeving, de RSZ-verplichtingen enzovoort. Voor andere vormen van arbeidsbemiddeling zijn kwaliteitslabels wellicht zinvoller. Maar die keuze is in 1999 niet gemaakt.

Mevrouw Patricia Ceysens: Betaalde sportbeoefenaars en schouwspelartiesten vormen allicht slechts een minderheid van de uitzendkrachten.

De heer Dirk Van Vlem: Er zijn toch veel sportmakelaars. Bij haar controles van voetbalclubs gaat de Inspectie Werk na of de club samenwerkt met erkende sportmakelaars. Zo niet, wordt er proces-verbaal van waarschuwing of pro justitia opgesteld.

Patricia CEYSENS,
voorzitter

Jan LAURYS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
btw	Belasting over de toegevoegde waarde
Federgon	Federatie van Partners voor Werk
HR	human resources
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
LIMOSA	Landenoverschrijdend Informatiesysteem ten behoeve van MigratieOnderzoek bij de Sociale Administratie
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
TSW	Toezicht op de Sociale Wetten
Unizo	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
Voka	Vlaams Netwerk van Ondernemingen